

تاریخ: 08/06/2015

تحقیق و ترجمه: احمد فواد ارسلا

ماستری در مطالعات تحلیل استخباراتی

ماستری در مطالعات امنیت ملی/منطقوی

مرکز در مطالعات آسیای جنوبی-مرکزی-خلیج عرب/فارس

سند راپور سپيرو اگنیو معاون رئیس جمهور امریکا از صحبت خصوصی با اعلیحضرت محمد ظاهر شاه، و گفته ظاهر شاه تجربه دیموکراسی توقعات مردم را بالا برده و باعث نا آرامی شده

اعلیحضرت محمد ظاهر شاه با معاون رئیس جمهور امریکا سپيرو اگنیو و سفیر امریکا رابرت نیومن در محفل رسمی صرف طعام شب - پیش از صحبت خصوصی اعلیحضرت با معاون رئیس جمهور در کتابخانه پادشاه سال 1971

د پانو شمیره: له 1 تر 8

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پادونه: دلپکنی د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

{ نوت از محقق و مترجم - احمد فواد ارسلا- دو سند ذیل متمم یک دیگر از طبقه بندی مخفی خارج شده اند و به دسترسی محققان قرار گرفته اند. سند اول یادداشت خلاصه و نوت کیسنجر است برای رئیس جکهور نکسن - سند دوم راپور معاون رئیس جمهور سپیرو اگنیو به رئیس جمهور نکسن است- سند ضمیمه سوم که در یادداشت کیسنجر به رئیس جمهور نکسن یاد آوری شده است و مشتمل بر صحبت معاون رئیس جمهور سپیرو اگنیو با صدراعظم افغانستان نور احمد اعتمادی بوده است بنا بر معاذیری از طبقه بندی مخفی آزاد نشده است.

از نظر مطالعه و تحلیل مسائل داخلی افغانستان تذکرات اعلیحضرت محمد ظاهر شاه در مورد تجربه دیموکراسی و روابط افغانستان با اتحاد شوروی قابل توجه است ، و از نظر روابط بین المللی پیشنهاد و توقع سپیرو اگنیو از اعلیحضرت محمد ظاهر شاه که نقش فعال و مثبت در گرم شدن رابطه شوروی و امریکا بازی کند قابل توجه است. به نظر میرسد که امریکائی ها از اعلیحضرت محمد ظاهر شاه توقع داشتند دولت وی هم نقش مثبت و فعال مثل دولت پاکستان بازی کند. پاکستان که در عادی شدن رابطه امریکا و چین کمونیست در همان زمان بازی کرده بود.

راپور دهنده: معاون رئیس جمهور امریکا سپیرو اگنیو

به: ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا

تاریخ: 21 جنوری 1970

درجه : مخفی

موضوع : صحبت خصوصی با پادشاه افغانستان

خدمت رئیس جمهور تقدیم است

از طرف : هنری کیسنجر

موضوع : صحبت خصوصی با پادشاه و صدر اعظم افغانستان

راپور معاون رئیس جمهور در مورد صحبت های وی با پادشاه در ضمیمه اول است و راپور معاون رئیس جمهور با صدراعظم افغانستان در ضمیمه دوم تقدیم میگردد.

نکات عمده تذکرات پادشاه افغانستان :

- عمده ترین پریشانی پادشاه اختلاف قدیمی افغانستان با پاکستان در مورد مناطق قبیله پشتونستان میباشد. اما ظاهرشاه احساس میکرد که این مسئله از طریق صلح آمیز حل شده میتواند.

د پانو شمیره: له 2 تر 8

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

- ظاهر شاه آرزو داشت که روابط حساس افغانستان با اتحاد شوروی از طرف امریکا درک شود، با در نظر داشت این که افغانستان مقادیر عظیم کمک از شوروی دریافت میکند.
 - ظاهر شاه متعهد بود که استقلال افغانستان حفظ خواهد شد و علاقه امریکا را در مسائل افغانستان مهم میدانست.
 - ظاهر شاه از کمک امریکا قدر دانی میکرد و به صورت غیر مستقیم یاد آوری میکرد که اندازه کمک امریکا به افغانستان تقلیل یافته است.
 - ظاهر شاه از کمک تخنیکی امریکا در مورد مسئله آب دریای هلمند تشکر کرد و آن را در حل مشکل بین افغانستان و ایران مفید توصیف کرد.
 - ظاهر شاه تذکر داد که افغانستان کدام رابطه خوب و نزدیک با دولت چین کمونیست ندارد.
 - ظاهر شاه تذکر داد که پاکستان در راه کوشش افغانستان در ایجاد یک منطقه همکاری اقتصادی و انکشافی منظوقی بین ایران، ترکیه، هند، افغانستان و پاکستان شدیداً خلل وارد میکند.
- راپور معاون رئیس جمهور از دیدار وی با صدر اعظم افغانستان در یک راپور مفصل جداگانه تقدیم خواهد شد. برداشت معاون رئیس جمهور از صدر اعظم افغانستان این بوده است که وی را یک شخص موثر و مشفق یافته است.

خدمت رئیس جمهور تقدیم است

موضوع: صحبت خصوصی با پادشاه افغانستان

بعد از صرف طعام خصوصی شب اعلیحضرت ظاهر شاه پادشاه افغانستان مرا به اتاق مطالعه خود دعوت کرد و در حدود یک ساعت صحبت کردیم که یگانه شخص دیگر حاضر در صحبت ما ترجمان بود. ظاهر شاه که یک شخص کم حرف و جدی است به نظر میرسد که به منافع و وطنش زیاد دل بسته است، و به نظر میرسد که از اوضاع جهانی معلومات خوب دارد. از همه اولتر ظاهر شاه کوشید که مطمئن شود که من رابطه حساس مملکت وی را با اتحاد شوروی درک کنم. ظاهر شاه تشریح کرد که مملکت وی اولین مملکتی بود که با اتحاد شوروی رابطه برقرار کرد و مملکت وی مقدار عظیم کمک از شوروی دریافت کرده است. البته وی برای من به وضاحت مشخص ساخت که وی در نگهداری استقلال مردم افغانستان پابند است و اشارتاً به صورت ضمنی توضیح داد که علاقمندی امریکا به افغانستان برای مملکت وی مهم است. ظاهر شاه در عین حالی که از کمک های امریکا به افغانستان قدر دانی کرد مگر به صورت ضمنی و اشارتاً تقلیل کمک های امریکا به افغانستان را تذکر داد.

ظاهر شاه تذکر داد گرچه که " تجربه دیموکراسی " که وی با اصلاحات قانون اساسی سال 1964 آغاز کرده است به صورت قناعت بخش به پیش میرود، اما این تجربه دیموکراسی توقعات مردمش را بالا برده است و باعث یک اندازه نا آرامی ها شده است.

در جریان صحبت با ظاهر شاه تغییر احتمالی سیاست ما در قبال چین کمونیست { ایجاد روابط سیاسی امریکا و چین کمونیست } به صورت غیر مستقیم مورد بحث قرار گرفت و برداشت من از صحبت ظاهر شاه این بود که روابط فعلی افغانستان در حد مناسب و درست و افغانستان هیچ کدام رابطه نزدیک و خاصی با چین کمونیست نداشته، در مقابل رابطه افغانستان با اتحاد شوروی بسیار زیاد نزدیکتر است.

یک صحبت مختصر هم در مورد مشکل آب با ایران صورت گرفت (دریای هلمند) و به نظر رسید که دولت افغانستان معتقد است که میتواند این مشکلات را با دولت ایران حل کند. ظاهر شاه متذکر شد که فعالیت کمیسیون امریکائی و تحقیقات تخنیکی آنها در این مورد بسیار مفید بوده است.

د پانیو شمیره: له 3 تر 8

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

موضوع عمده پریشانی ظاهرشاه اختلاف طولانی افغانستان با پاکستان در مورد موضوع پشتونستان میباشد. با در نظر داشت این که موقف امریکا در طرفداری از پاکستان قرار دارد من صرفاً اظهار همدردی کردم و تذکر دادم که با وجود آنکه دولت امریکا در این مورد نظریه خود را مشخص ساخته است پالیسی جدید ما این است که دولت امریکا در این مورد پافشاری نمیکند بلکه دولت امریکا میگذارد که ممالک آسیایی اختلافات ذات البینی شان را بدون نفوذ امریکا حل نمایند.

ظاهرشاه تذکر داد که باوجود آنکه اختلاف افغانستان با پاکستان در موضوع پشتونستان یک موضوع عمیق احساسی است هیچ آثار تصادمات مشاهده نشده است و تا زمانی که هر دو طرف به ارائه پیشنهادات برای حل این مشکل ادامه بدهند در نهایت این مشکل حل خواهد شد. ظاهرشاه تذکر داد که افغان ها و پاکستانی ها منافع مشترک زیادی دارند و منافع اقتصادی و اجتماعی آنها باهم بسیار زیاد نزدیک است. خلاصه این که ظاهرشاه میگفت که منافع مشترک افغان ها و پاکستانی ها زیادتر از نقاط اختلاف آنها میباشد.

من به ظاهر شاه اظهار داشتیم از آنجائی که مملکت وی با هر دو مملکت اتحاد شوروی و امریکا دارای روابط عالی میباشد وی در موقعیتی قرار دارد که تفاهم جدیدی را در بین دو قدرت بزرگ دنیا تشویق و ترغیب نماید. من برایش توضیح دادم که باوجود پیشرفت دیپلماتیک در رابطه بین اضلاع متحده امریکا و اتحاد شوروی، مطبوعات رسمی شوروی هنوز هم با متصف کردن اشخاص و پالیسی های امریکا با صفات شریر و شیطانی به تشدید ملتهب کردن اوضاع ادامه میدهند. من به ظاهر شاه پیشنهاد کردم که اگر دولت افغانستان به صورت غیر مستقیم و اشارتاً به شوروی ها تفهیم کنند که این حرکت مطبوعات شوروی در بهتر ساختن اوضاع کمک نمیکند. به نظر میرسید که ظاهر شاه به این تذکر من علاقه گرفته است و اظهار داشت که مملکت وی هر چه در توان دارد در راه تقلیل کشیدگی در بین قدرت های بزرگ به کار خواهد برد و یک چنان هدف به مفاد تمام عالم بشریت خواهد بود.

ظاهر شاه موضوع کمک عسکری امریکا به افغانستان را هیچ مطرح نکرد.

موضوع دیگری که مطرح شد ابتکار افغانستان برای ایجاد همکاری منطقوی بین ایران، ترکیه، هندوستان، پاکستان و افغانستان است. ظاهر شاه متذکر شد که در نتیجه ممانعت مطلق پاکستان که از هرگونه همکاری اقتصادی و انکشافی با هندوستان خودداری میکند؛ این ابتکار همکاری منطقوی متوقف مانده است. ظاهر شاه این مشکل را تأثیر انگیز توصیف کرد که تمام ممالک دیگر آماده ای این همکاری منطقوی هستند مگر بدون شرکت پاکستان پلان متذکره به صورت مناسب عملی شده نمیتواند.

ختم ترجمه عکس اسناد اصلی انگلیسی در ذیل :

د پانیو شمیره: له 4 تر 8

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په څیر و لولئ

DECLASSIFIED

By JB NARA Date 10-19

MEMORANDUM

JAN 29 1970

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

INFORMATION
January 26, 1970

SECRET/NODIS/EYES ONLY

MEMORANDUM FOR THE PRESIDENT

FROM: Henry A. Kissinger

SUBJECT: Private Conversations with the King and
Prime Minister of Afghanistan

Attached are reports by the Vice President of his conversations with the King (Tab A) and the Prime Minister (Tab B) of Afghanistan. King Zaher indicated, inter alia:

- that his principal worry is the long-standing dispute with Pakistan over the frontier tribal area of Push-tunistan, but he felt it could be resolved peacefully;
- a desire to insure that the sensitive Afghan relationship with Russia, from whom the Afghans receive a very substantial amount of aid, was understood;
- his commitment to maintain the independence of Afghanistan. The "presence and interest" of the U.S. were considered important by Afghanistan;
- that U.S. aid was appreciated. Subtle reference was made to declining assistance levels;
- that U.S. technical investigation of the water problem with Iran had been very helpful and that difficulties can be worked out;
- that relations with China are proper, but there is "no love lost";
- that the Afghan initiative to create regional cooperation between Iran, Turkey, India and Pakistan was being thwarted by the absolute refusal of Pakistan to enter into economic or developmental schemes with India.

The Vice President will report the substance of his conversations with the Prime Minister in a later, detailed report. He found the Prime Minister to be an impressive and sympathetic man.

SECRET/NODIS/EYES ONLY

د پانو شمیره: له 5 تر 8

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

ARCHIVES DECLASSIFIED
FO 12958
By JB NARA Date 10-19

THE VICE PRESIDENT
WASHINGTON

January 21, 1970

EYES ONLY

NO DISTRIBUTION

MEMORANDUM FOR

THE PRESIDENT

SUBJECT:

PRIVATE CONVERSATION WITH THE
KING OF AFGHANISTAN

Following the private dinner, the King invited me into his study, where we talked for approximately an hour with only his interpreter present.

A quiet, rather intense person, with great dedication to his country, the King appears to be very well versed in world affairs. His first effort was to make certain that I understood the sensitive Afghan relationship with Soviet Russia. He explained that his country was the first to have diplomatic rapport with the Soviet government, and that the Afghans had received a very substantial amount of Soviet aid. He nevertheless made clear his commitment to maintain the independence of the Afghan people and implied that the presence and interest of the United States were important to his country. He subtly mentioned the declining levels of United States assistance while at the same time expressing appreciation for the aid. He indicated that his "experiment in democracy" launched through constitutional reform in 1964 was proceeding satisfactorily, but had raised the expectations of his people and created some unrest.

There was an indirect reference to our possible altered stance with reference to the Chicoms, and I was led to believe that while the present Afghanistan relations with China are proper and correct, there is no love lost and that the Afghans feel much closer to the Soviet Union.

There was some discussion of the water problem with Iran, (Helmand River), but apparently the Afghan government feels it can work out the difficulties with the Iranian government. The King said that the United States commission and its activities of technical investigation in this area have been very helpful.

The principal worry on the King's mind was the long-standing Pushtoonistan dispute with Pakistan. Knowing the United States position favoring the Pakistanis, I simply expressed sympathy with the problem and indicated

EYES ONLY

NO DISTRIBUTION

د پانو شميره: له 6 تر 8

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليولو مخکې په خير و لولئ

DECLASSIFIED
FO 12958
By JB NARA Date 10-19

NO DISTRIBUTION

The President
January 21, 1970
Page 2

that while the United States had expressed an opinion, our new Asian policy was not to be persuasive, but to leave the Asian nations to work out their problems bi-laterally without undue influence from America.

The King said that even though the dispute with Pakistan was an emotional one, there was no evidence of any breakout of hostilities; and he felt that so long as both sides continue to suggest new bases of settlement the matter could be eventually resolved.

He stressed that the Pakistanis and Afghans have a great deal in common and that their economic and social interests are quite closely related. In short, he indicated that there was more to unite them than to divide them.

I indicated that since his country enjoyed excellent relations with both the Soviet Union and the United States he was in a position to encourage new accord between the great powers. I expressed disappointment that the official Soviet news media, regardless of the progress of diplomatic relations between the United States and Russia, continued to exacerbate and inflame the situation through vicious characterizations of American policy and personnel. Perhaps, I suggested, the Soviets could be affected by a subtle indication by the Afghan government that these tactics were really not helping to solve the problems. The King appeared to be interested in these observations and stated that whatever his country could do to lessen the tensions between the great powers would be a profitable venture for mankind.

The King did not raise the question of military aid.

There was mention of the Afghan initiative to create regional cooperation between Iran, Turkey, India, Pakistan and Afghanistan. This regional effort, the King stated, was being thwarted by the absolute refusal of the Pakistanis to enter into any economic or developmental schemes with the Indian government. He felt it was tragic that all the other governments were willing but that without Pakistan the plan could not be properly implemented.

cc: Dr. Kissinger

EYES ONLY

NO DISTRIBUTION

د پانډو شمېره: له 7 تر 8

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

ختم

د پانو شمیره: له 8 تر 8

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ